

HELSINGBORGSLÄKTFORSKARE- OCH BYGDEFÖRENING

Verksamhetsberättelse för år 2013

Styrelseledamöter

Ordförande Gunilla Persson Aretoft

Ansvarig utgivare av
HSBF-NYTT och Hemsidan

Vice ordförande Ronny Johansson
Kursledare i släktforskning

Sekreterare Eri Larsson

Kassör och medlemsansvarig Leif Jaxmar
Biblioteksansvarig

Program- och pressansvarig Anita Larsson
Kursledare i släktforskning
Korrekturläsare

Ansvarig för Jourhavande Helene Brågård
Släktforskare

Redaktör för HSBF-NYTT Olle Svetoft

Webbredaktör t.o.m. den 14 Carina Kjerrström
oktober 2013. Ingår i redaktions-
kommittén för HSBF-NYTT

Biblioteks- och arkivansvarig Karin Florin
Ingår i Redaktionskommittén
för HSBF-NYTT

Adjungerad ledamot Ingrid Nilsson
Kursledare i släktforskning

Adjungerad ledamot Bertil Berghammer
Kursledare i släktforskning

Adjungerad ledamot Linda Kvist
Webbredaktör från
den 15 oktober 2013

Revisorer

Ordinarie Lennart Cegrell
Börje Stolt

Suppleant Brita Hjort

Valberedning

Sonja Nyman
Bertil Berghammer

Styrelsens representant
Ronny Johansson

Sammanträden

Styrelsen har under året haft 10 protokollförda sammanträden samt ett konstituerande.

Medlemmar

Antalet medlemmar var 422 den 31 december 2013 inkluderande 53 familjemedlemmar.

Hedersmedlemmar är: Vally Little-Smith, Arne Hallberg och Kurt Martinsson.

Medlemsavgift

Medlemsavgiften har varit 200 kronor för enskild medlem och för familjemedlem 100 kronor.

Föreningens ändamål § 2

Helsingborgs Släktforskare- och Bygdeförening är enligt stadgarna en politiskt, religiöst och obunden ideell sammanslutning av släkt- och bygdeforskare i Helsingborg med omnejd. Föreningen har till ändamål att främja släkt- och bygdeforskning, skapa kontakt mellan forskare, anordna sammankomster kring aktuella forskningsfrågor och bistå medlemmarna i deras forskning.

Observera! Helsingborgs Släktforskare och Bygdeförening benämns i följande text enbart som Föreningen.

Verksamhet

Jourhavande släktforskare

Jourhavande släktforskare är sedan hösten 2006 en väletablerad verksamhet med syfte att bistå nybörjare med hjälp till självhjälp, vilket ett tjugotal medlemmar är engagerade i. Dessa har under det gångna året tjänstgjort på Stadsarkivet 28 tisdagar mellan klockan 13.00–18.00 (januari-maj respektive september-november). Statistiken informerar om totalt 314 besök, ett genomsnitt med 11 besök per tillfällen, till skillnad från genomsnittet 14 föregående år. En nedgång, som kanske inte betyder så mycket, men som ändå bör uppmärksammas. Det är ju många gånger så att det är i forskarsalen man knyter kontakter och lockar till medlemskap och engagemang.

Kurser

I Föreningens egen regi har Ronny Johansson, Ingrid Nilsson och Bertil Berghammer varit kursledare för nybörjarkurser i släktforskning. Fyra nybörjarkurser har genomförts under året. Målet är att deltagarna ska få grundläggande kunskaper om hur man går tillväga när man släktforskar. Grundkravet för deltagarna är datorkunskap.

Som en följd av nybörjarkurserna, vilka har gett ett ökat behov av fördjupade kunskaper i släktforskning, har Föreningen med Anita Larsson som kursledare genomfört två fortsättningskurser under året.

Samtliga kurser har pågått under åtta veckor, vår och höst, med lektionstid 3 x 45 minuter. De anonyma utvärderingarna visar på mycket nöjda deltagare.

Våra kursledare har genomgått Sveriges Släktforskarförbunds utbildningar för kursledare.

Prenumerationsdatabaserna med mycken information om våra anor är till stor hjälp för släktforskare, men något som inte går att söka via dessa är att tyda gammal handstil. I kyrkböckerna, bland annat husförhören, skrev prästerna ofta anteckningar som kan vara till

ovärderlig hjälp för att komma vidare i sökandet. Men det gäller att kunna tyda dessa. Gösta Gansmark, Landsarkivet i Lund, med lång erfarenhet av texttydning, har under året varit handledare i en kurs med sex kurstillfällen. Ett mycket uppskattat arrangemang.

Februari

Tiden går – ökad tillgänglighet så löd inbjudan till föreläsningen som Niklas Hertzman från Arkiv Digital höll den 5 februari. Vi fick bland annat veta hur släktforskningen startade en gång i tiden, historik om att vi fick en kopia av mormonerna som tack för att de fick fotografera av kyrkböckerna. Niklas tipsade också om alla de fantastiska arkiv som vi har tillgång till på lands- och stadsarkiven. Vi räknade in 74 nöjda åhörare, en del av dem sprängfyllda med frågor som krävde sina svar ända in i minglet.

Samarrangemang med Helsingborgs Stadsarkiv.

Mars

Tisdagen den 12 mars höll Föreningen sitt Årsmöte på Stadsarkivet, Bredgatan 17. Kallelse till detsamma hade utlysts i laga ordning i HSBF-NYTT, på Föreningens hemsida och genom annons under Föreningskontakten i Helsingborgs Dagblad.

Årsredovisningen, i pappersdokument, fanns tillgänglig i lokalen den aktuella dagen. Till ordförande på årsmötet valdes enhälligt Lars-Göran Persson som med sin långa erfarenhet av dylika förhandlingar genomförde årsmötet med den äran. Till årsmötets sekreterare valdes sittande, det vill säga Eri Larsson. Inga motioner hade inkommit. Deltagare 53 st. Efter förhandlingarna fick vi njuta av fotograf Bertil Hagbergs bilder över trakterna Helsingborg, Kullabygden och Örkelljunga, men även några fantastiska bilder från Nya Zeeland och Australien.

För åttonde året i rad hade Föreningen hyrt en del av ett ”öppet torg” på Väla Centrum med anledning av Släktforskningens dag den 16 mars. Ett numera väletablerat arrangemang som hålls över hela landet den tredje lördagen i mars. Syftet med dagen är att presentera Föreningens verksamhet och väcka allmänhetens intresse för släkt- och bygdeforskning. Väl rustade med erfarna släktforskare, datorer med aktuell mjukvara och informationsmaterial var vi redo att bistå de intresserade besökarna mellan klockan 10.00–15.00. Många var de som fick en första inblick i hur man med hjälp av olika databaser innehållande kyrkoarkiven kan söka efter sina anor. Och som alltid är Släktforskningens dag en verklig ”Goodwill-dag” för vår Förening. Som vanligt, och som vi numera är bortskämda med, var det en strid ström av besökare under hela dagen. Några av besökarna tecknade sig för att gå på nybörjarkurs.

Skånes Genealogiska Förbund, SGF, som främjar och stöder den genealogiska forskningens intressen i Skåne samt är ett samverkansorgan för de skånska släktforskarföreningarna avhöll sin årsstämma lördagen den 23 mars. Föreningen representerades av fyra medlemmar.

April

Tradition har det blivit att bjuda in nya medlemmar till ett speciellt möte under våren. Vi bjuder in med ett enkelt personligt brev med ungefär följande innehåll: ”Som ny medlem har du säkert frågor och funderingar om Föreningens verksamhet. Så därför, en vanlig vardagskväll, över en kopp kaffe och smörgås, ser vi fram emot en träff med dig”. Det blir trevliga sammankomster. I år var vi 23 personer som träffades den 17 april och bytte erfarenheter om ditt och datt. Tanken med träffen är ju att den nya medlemmen ska känna sig välkommen men också kanske att hen kan tillföra nya idéer.

Av Kerstin Vikner, docent i historia vid Lunds Universitet, fick vi veta mer om gatehus tisdagen den 23 april. Titeln på föredraget var "Gatehus i skånska bondbyar och godsmiljöer". Kerstin Vikner berättade att de flesta gatehus låg mer eller mindre i anslutning till godsen men kunde också ligga på en så kallad allmänning eller annan gemensam mark. Det är alltså inte så att gatehusen låg längs en gata, det fanns naturligtvis inte gator i nutida bemärkelse på landsbygden under den här tiden d.v.s. femtonhundratalet till artonhundratalet. Till gatehuset hörde ingen eller ytterst lite mark, det var alltså inget torp utan ett hus med bostad, lada och fähus till vilket möjligen hörde en liten kålgård. Den som bebodde gatehusen kallades oftast för husman men det kunde också vara en lantarbetare eller hantverkare.

En mycket informativ föreläsning som 56 personer lyssnade till.

Samarrangemang med Helsingborgs Stadsarkiv.

Augusti

Släktforskar dagarna 2013 arrangerades av Västra Mälardalens Släktforskare i Köping den 24-25 augusti. Dagen innan höll SSF (Sveriges Släktforskarförbund) sin Riksstämman. Antal ombud bestäms av antal medlemmar i respektive förening. Representanter från Föreningens styrelse var Anita Larsson och Gunilla Persson Aretoft. SSF är en stor organisation med förutom ordinarie styrelse även ett kansli som omvärldsbevakar med våra intressen för ögonen. Kurserna, både nybörjar- och fortsättningskurser som SSF anordnar utnyttjas flitigt av våra kursledare.

Släktforskar dagarna som hålls en gång om året är en viktig informationskälla och träffpunkt för släktforskar- och hembygdsföreningar och även allmänheten. Ett stort antal utställare fanns på plats och många föreläsare fanns det att berikas av. Mellan 6,000 och 7,000 besökare kunde man räkna in.

September

"Vi hade i alla fall tur med vädret". Ja, inte bara det, vi hade dessutom tur med kunniga guider och god mat. Det var en otroligt lyckad utfärd som påbörjades i arla morgonstund den 21 september och avslutades vid pass 19.00 då vi, 35 deltagare, sa tack för en underbar dag. Först gick färden till Huseby Bruk och ni som har åldern någorlunda inne känner säkert till historien om fröken Florence Stephens som blev grundlurad på både pengar och ära. Färden gick vidare till Hönsalottas Luffarmuseum. Huvudfiguren här, Snacke-Per som han kallas, gjorde verkligen skäl för sitt namn. Orden bara forsade ur munnen på honom när han berättade om att ca 200,000 personer ända fram till mitten av femtiotalet vandrade eller cyklade runt på våra landsvägar för att sälja sitt trådtjack. Som överenskommit var blev vi under besöket trakterade av ställets berömda Luffarlunch. Namnet Luffarslöjd eller Trådtjack som det också kallas, kommer sig av att det i början av 1900-talet fanns många luffare i Sverige som började göra slöjd i ståltråd som de kunde byta mot pengar eller mat. Ordet tjack betyder att ha något till försäljning. Källa: Wikipedia.

Föreläsning den 24 september

Henrik Svensson, universitetslektor och kulturgeograf vid högskolan i Kristianstad berättade om skiftesreformerna i Sverige och visade exempel från Nordvästra Skåne. Vi fick en mycket intressant inblick i hur det gick till vid Storskifte, Enskifte och Laga Skifte. 67 personer lyssnade på detta spännande föredrag.

Samarrangemang med Helsingborgs Stadsarkiv.

Oktober

Vem kan vara bättre på att informera om ovanligare källor än en arkivarie vid Landsarkivet i Lund. Så vi bjöd in Rolf Johansson med attributen mångårig erfarenhet och kunskap till en föreläsning den 22 oktober. Det märktes på publiken, 55 personer, att det här verkligen var något som man tog till sig, som en liten kickoff till den egna forskningen. Samarrangemang med Helsingborgs Stadsarkiv.

November

Lördagen den 9 november firades Arkivens Dag över hela landet. I Helsingborg är Stadsarkivet värd för arrangemanget som pågår mellan klockan 10.00–15.00. Temat för året var Flora och Fauna. Ett antal föreningar var inbjudna för att visa upp sin verksamhet och en av dem var vår Förening som ställde upp med kunniga släktforskare för intresserade blivande släktforskare och presumtiva medlemmar. Faktiskt fick vi en del anmälningar till våra kurser.

Den 19 november var det dags för den årliga Mårtensträffen. En träff som går ut på att medlemmarna själv styr innehållet och i viss mån även tiden. Man kan som ensam person abonnera kvällen eller dela på tiden med en annan berättare. I år fick vi ta del av Jan Rosqvists ”Mitt möte med indelte soldaten Olov”. Andäktiga åhörare, 40 sådana, lyssnade till den spännande historien väl underbyggd med olika historiska skeenden. Det var säkert en del av åhörarna som inte tyckte att historia var önskeämnet när de satt på skolbänken men som plötsligt blir väldigt intressant och nödvändigt när man släktforskar.

HSBF-NYTT är Föreningens medlemsblad med två utgåvor per år. Bladet är i färg och späckat med text och bilder med information om vårens respektive höstens föreläsningar, kurser och andra aktuella ämnen. Medlemmarnas bidrag i form av artiklar höjer läsvärdet ytterligare. Och nog så viktigt, ägnas även utrymme av genomförda verksamheter. Bladet används i många sammanhang, utskick till ett stort antal släktforskarföreningar och icke minst för att värva nya medlemmar vid de utåtriktade verksamheterna typ Släktforskningens dag och Arkivens Dag.

Hemsidan, som nås via www.hsbf.se, är uppbyggd kring ett antal huvudpunkter som det är lätt att klicka in sig på. Exempelvis under rubriken Länkar finns en mängd www-adresser; regionala, nationella och internationella. Under rubriken Efterlysningar kan man själv efterlysa någon och kanske få hjälp eller hjälpa någon som efterlyser. Och som sig bör finns här dokument utlagda som ger allmänheten information om Föreningens görande och låtande. Med detta avser jag årsmötesprotokoll och verksamhetsberättelser. Och naturligtvis även Föreningens stadgar. Det är även lätt genom detta medium bli föreningsmedlem. Sist men inte minst det är här man når den dagsaktuella informationen från Föreningen.

Biblioteket

I biblioteket finns det drygt 600 volymer. Beståndet är uppdelat i Uppslagsverk, Släktforskningsmaterial, Tidningar och övrig litteratur. Det material som mera sällan efterfrågas finns väl bevarat i vårt arkiv i Stadsarkivets lokaler och plockas fram efter önskemål och på överenskommen tid. Biblioteket har haft öppet åtta tisdagseftermiddagar under våren och sex under hösten. Trots annonser under Föreningskontakten i HD kan man gott säga att besökssiffrorna inte har varit precis lysande. För att bättra på dessa tog vi ett nytt grepp med att erbjuda hemlån av nästan alla böcker och tidningar. (För hemlån krävs medlemskap). Men med reservation för en del värdefulla böcker, fotoalbum, kurslitteratur och pärmar, vilka man får inmundiga på plats. Men skam den som ger sig, inte vår Förening i alla fall, vi kommer att fortsätta med ett visst öppethållande även under 2014.

Övrigt

Det ska kännas bra och kanske lite lönsamt att vara medlem i Föreningen. Den senaste medlemsförmånen som styrelsen har tagit beslut om går i kraft 2014 och innebär att kostnaden för föredrag med åtföljande fika sänks från 60 till 50 kronor.

Sammanfattning

Ett gott verksamhetsmässigt år är till ända. Föreningen har snart trettio år på nacken, vilket har gjort att vi har velat blicka tillbaka och Kurt Martinssons skänkta "Sammanfattningar i ord och bild" har gjort detta möjligt. Det ska bli fest den 22 november 2014!

När jag som ordförande gör en sammanfattning av år 2013 tar jag mig rätten att säga att Föreningen med råge uppfyller paragraf 2 i stadgarna, Föreningens ändamål. Detta tack vare en aktiv styrelse och frivilliga medarbetare. Utan detta engagemang hade det inte blivit denna livaktiga Förening som faktiskt får mycket beröm av både egna medlemmar och utomstående.

Styrelseledamöterna kommer och går. I viss mån så gör även medlemmarna detta - kommer och går. Några kan tycka att det är bekvämare att sitta framför sin egen dator hemma och abonnerar på aktuella databaser. Här försöker vi med hjälp av intressanta föredrag locka till medlemskap och deltagande och jag tror inte att man ångrar sig när man väl är på plats. Det är ju kul att träffa likasinnade - släktforskarnördar. Kunskap och mingel är och har alltid varit Föreningens stora satsning.